

Erhverv

Nyhedsredaktør: Dorthe Nørgaard / Ole Søndergaard – erhverv@jp.dk

Dansk landbrug går fra grønt til gråt

■ De unge kan ikke komme ind, og de gamle kan ikke komme ud.

■ Gennemsnitsalderen i landbruget stiger. Det rammer produktiviteten.

LARS ATTRUP
lars.attrup@jp.dk

Gennemsnitsalderen på de danske landmænd stiger og stiger. De unge kan ikke komme ind i erhvervet, og de gamle kan ikke komme ud.

Det afspejler sig i en ny opgørelse fra Danmarks Statistik, som viser, at andelen af selvstændige landmænd, der er under 40 år, falder hastigt.

Til gengæld stiger andelen af landmænd, som er over 60 år.

Ved årtusindskiftet blev 23 pct. af de danske landbrugsbedrifter drevet af landmænd under 40 år. Dengang drev de unge omkring 650.000 hektar. Allerede i 2010 var de unges andel af landbrugsbedrifterne reduceret til 11 pct. og 410.000 hektar. De nye opgørelser viser, at de unge landmænd i 2013 kun tegnede sig for 7 pct. af bedrifterne og kun drev 260.000 hektar.

»Det er blevet utroligt vanskeligt for unge landmænd at få finansieret købet af deres første gård. Banken kræver typisk, at den unge landmand stiller med en egenkapital på 20-30 pct. af købsprisen, som ofte er i niveauet 30 mio. kr. Derfor er det kun omtrent hver 10. landbrugsbedrift, som handles, der går til en ung landmand,« vurderer landbrugsmægler H.C. Hansen, der er formand for Landbrugsudvalget i Dansk Ejendomsrådgiverforening.

Overbelånte gårde

»Tendensen til, at de unge driver en mindre og mindre del af bedrifterne, forstærkes af, at en del unge er blevet tvunget ud af erhvervet i de

seneste år. Den proces er stadig i gang og rammer især de unge landmænd, som etablerede sig i 2005-2008, da priserne på landbrugsjord toppede,« påpeger H.C. Hansen.

Priserne på landbrugsejendomme er siden faldet mere end 40 pct., og en del landmænd – herunder mange unge – sidder i dag tilbage på overbelånte gårde.

Formanden for LandboUngdom, Svend Nygaard, har gjort tre forsøg på at få købt sin første gård.

»Alle tre forsøg er mislyk-

kedes. De to gange havde jeg faktisk skaffet bankfinansiering, men begge gange blev ejendommene solgt til ældre landmænd, som bød højere.«

Ifølge Svend Nygaard er bankerne generelt blevet uhyre forsigtige med at låne penge til unge landmænd.

»Det er helt rimeligt, at bankerne stiller krav om egenkapital og god driftsøkonomi, men i nogle tilfælde går kravene for vidt. Det er umuligt for de fleste unge at spare de 3 eller 4 mio. kr. op,

I juni 2012 skrev Jyllands-Posten om den dengang 67-årige Peter Stoffersen, der havde vanskeligt ved at sælge sin bedrift uden tab. Arkivfoto: Ditte Lysgaard Holm

som typisk kræves i egenkapital,« siger Svend Nygaard.

Han håber fortsat på en fremtid som selvstændig landmand.

»Men mange andre giver op og bliver driftsledere hos etablerede landmænd eller skifter til andre fag, hvor vores lederuddannelse er i høj kurs.«

Bedrifterne slides ned

For landbruget som helhed er det et problem, at landmændenes gennemsnitsalder bliver ved med at stige.

»De ældre landmænd er mindre tilbøjelige til at investere, og mange følger en decideret nedslidningsstrategi. Det påvirker erhvervens produktivitet negativt,« siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef ved Videncentret for Landbrug.

De seneste års voldsomme prisfald på landbrugsejendomme betyder, at mange ældre landmænd har udsigt til at gå fra gården med tomme lommer eller ligefrem gæld. Mange vælger derfor at arbejde videre i håb om bedre tider. Klaus Kaiser venter, at landmændenes gennemsnitsalder vil fortsætte med at stige en tid endnu. Han understreger dog, at flere faktorer peger i retning af gradvist bedre muligheder for de unge.

I dag på EPN.dk

Naturerhverv.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Nordea napper Foghs pressemand

Den 1. august bliver Jonas Torp ny kommunikationschef i Nordeas afdeling i Luxembourg, skriver Nordea i en meddelelse. Han kommer fra en stilling som kommunikationsrådgiver for Nato-topchef Anders Fogh Rasmussen, og for det var han i Danske Bank. Han har været i Nato siden 2011.

Nyheder om medicinalindustrien på medwatch.dk

MedWatch

Prominent bestyrelsesmedlem

Det danske biotekselsskab Nuevolution får nu tilført nye kompetencer til bestyrelsen. Ind kommer nemlig Brian Zambrowicz, som er medstifter og nuværende forskningsdirektør i det børsnoterede amerikanske biotekselsskab Lexicon Pharmaceuticals.

Shippingnyheder på shippingwatch.dk

Containersamarbejde udskudt

Den forventede opstart på P3-alliancen mellem verdens tre største containerredere, herunder Maersk Line, bliver nu udskudt til efteråret. Indtil nu har man ellers satset på at kunne begynde samarbejdet i 2. kvartal af 2014, men P3 mangler stadig en godkendelse fra de kinesiske myndigheder.

Nyheder om medieverdenen på mediawatch.dk

MEDIAWATCH

Møgår hos Ingeniøren

Sidste års sparerunde i Mediehuset Ingeniøren trækker ned i regnskabet for 2013, der lander i minus på knap 3 mio. kr. – men 2014 tegner bedre.

Nyheder om energi- og cleantechbranchen på ENERGIWATCH

ENERGIWATCH

Maersk Drilling i svag tilbagegang

Mens Maersk oplever fremgang i fire af selskabets fem store forretningsben, er der tilbagegang i boredivisionen, som leverer en tilbagegang på 30 mio. dollars.

Nyheder om føde- og drikkevarerindustrien på FødevareWatch

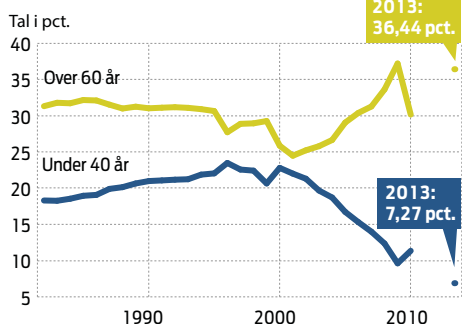
FødevareWatch

God start på året

Salget i Dansk Supermarked, der står bag kæderne Netto, Bilka og Føtex, er kommet godt fra start i 2014. Dagligvarekoncernen omsatte i årets første tre måneder for ca. 13,4 mia. kr. mod 13,1 mia. kr. i samme periode sidste år.

Færre unge landmænd – flere ældre

En stadig mindre andel af de danske landmænd er under 40 år. Til gengæld er en stigende andel af landmændene over 60 år.

Kilde: Tal fra Danmarks Statistik bearbejdet af Morgenavisen Jyllands-Posten JP-grafik: SOFIE DIDERIKSEN

Kalender

Torsdag 22. maj

DANMARK
Statistik: Detailsalget april
USA
Statistik: Ugentlige arbejdsledshedstal, PMI erhvervstillid (1. udg.) maj, boligsalget april
Regnskab: Hewlett-Packard Q2
EU
Statistik: PMI erhvervstillid (1. udg.) maj

TYSKLAND

Statistik: PMI erhvervstillid (1. udg.) maj
STORBRIANNIEN
Regnskab: Sabmiller Q4
FRANKRIG
Statistik: PMI erhvervstillid (1. udg.) maj, Bank of France tillidsindikatorer maj
KINA
Statistik: PMI erhvervstillid (1. udg.) maj

Fredag 23. maj
DANMARK

Regnskab: Asgaard Group Q2, DFDS Q1

SVERIGE
Statistik: Forbrugertillid maj, detailsalget april og erhvervstillid maj, producentpriser april
USA
Statistik: Nyopført boligsalg april
Regnskab: Sears Q1
TYSKLAND
Statistik: BNP (rev) Q1, IFO erhvervstillid maj
KINA
Statistik: Ledende indikatorer april

Mandag 26. maj

DANMARK

Regnskab: F.E. Bording Q1
Generalforsamling: Scandinavian Private Equity
USA
Diverse: Lukket Memorial Day
STORBRIANNIEN
Diverse: Late May Bank Holiday

Tirsdag 27. maj

DANMARK
Regnskab: Arkil Holding Q1, First-Farms Q1, Land & Leisure Q2, Nordic Shipholding Q1
SVERIGE
Statistik: Handelsbalancen april

USA

Statistik: Varige forbrugsgoder april, Forbrugertillid maj, Richemont erhvervstillid maj, Dallas erhvervstillid maj
Regnskab: Radioshack Q1
TYSKLAND
Statistik: Detailsalget april
FRANKRIG
Statistik: Forbrugertillid maj

Onsdag 28. maj

DANMARK
Statistik: BNP (rev) Q1
Regnskab: Erria Q1, InterMail Q2, OW Banker Q1, Per Aarsleff Q2/NORGE

Statistik: Detailsalget april

USA
Regnskab: Toll Brothers Q2
EU
Statistik: Eurostats økonomiske tillidsindikatorer maj
TYSKLAND
Statistik: GfK forbrugertillid juni, arbejdsledshedstal maj
STORBRIANNIEN
Statistik: CBI salgsrapport maj
HOLLAND
Regnskab: Ahold Q1